

Pilíšan

(Szentkereszti Hírmondó)

Časopis Slovenskej samosprávy v Mlynkoch • jún 2008. • 2. č. II.(XIV.) ročník
A Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzat lapja • 2008. június • II.(XIV.) évfolyam 2. szám

Pilisszentkereszt

Mlynky

Vydanie časopisu finančne podporuje
Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Ďakujeme za pomoc!
Az újság kiadását pénzügyileg támogatja
a Határon Túli Szlovákok Hivatala. Köszönjük a segítségét!

Prečo?

V súvislosti s kauzou, ktorá sa vytvorila okolo Slovenského domu sa ma viacerí spýtali: prečo? Prečo sa oplatí toľko času a energie venovať na túto vec? Prečo musíme bojovať za jeden symbol? Prečo musíme bojovať za našu slovenskosť, keď je už aj tak všetko jedno?

V posledných týždňoch, mesiacoch som aj sama viackrát rozmýšľala o týchto otázkach. Skutočne vymiera slovenská národnosť v Mlynkoch? Naozaj nám už nezáleží na tom, aby sme spravili niečo pre ňu? Naozaj ju musíme nechať na seba, aby následkom prirodzenej asimilácie pominuli aj posledné stopy našej slovenskosti?

Pán starosta, vo svojom liste adresovanom menšinovému ombudsmanovi, Ernó Kállaimu – akoby sa ospravedlňoval za svoje rozhodnutia – veľmi vnímavo opisuje spoločenské procesy, ktoré prebiehali v našej dedine v uplynulých časoch, a ktoré zosilňovali asimiláciu. Naozaj, asimilácia je prítomná v našom každodennom živote, ale to ešte nikoho neoprávni na taký postup, aby tieto procesy ešte viac zrýchlil. Tomu sa nesmieme radowať, ba práve naopak, musíme vystápiť proti tomu, a ako starosta slovenskej národnostnej dediny, práve on by mal za úlohu, aby všetko spravil preto, aby tieto procesy spomalil, aby sme našu slovenskosť mohli zachovať aj pre nasledujúce generácie.

Prečo? Trápim sa znova a znova touto otázkou. Prečo cítime predsa viacerí, že napriek všetkým prekážkam a ťažkostiam, musíme niečo spraviť pre zachovanie našej slovenskosti? Prečo cítime tak, že niečo musíme spraviť, aby naše deti spoznali a obľúbili naše ľudové piesne a tance, aby si osvojili jazyk našich predkov a aby cítili vo svojich srdciach kam patria. V živote veru existujú veľké otázky, na ktoré neexistujú verbálne odpovede, ale existujú city, ktoré niekedy hovoria viac, ako slová – ved' ako môžeme objasniť niekomu, kto to necíti, prečo nám zabúši srdce, keď počujeme sloveské slová, čo cítime, keď počujeme slovenské ľudové piesne, alebo Šarfianka spustí jeden slovenský valčík. To taktiež nie je možné vysvetliť, ako nie je možné vysvetliť, ani to prečo je pekná hudba – to človek musí cítiť.

Prečo? Ozýva sa ešte stále otázka – lebo dnes ešte nie je neskoro. Dnes ešte máme za čo bojovať. Dnes ešte máme čo zachrániť, ved' dnes v Mlynkoch ešte žije slovenský jazyk, ako aj slovenská kultúra. Dnes je ešte samozrejmosťou, že pri každom kroku počuť slovenské slovo. Človek bohužiaľ, často je s tým tak, že pokiaľ je niečo každodenné, zatiaľ necíti akú hodnotu to znamená preňho, a len vtedy si to uvedomí, keď to už stratil. Nedočkajme sa tej chvíle! Mlynčania zobud' me sa! Nenechajme si stratiť svoje hodnoty, lebo až sa raz stratia z nášho života, nikdy viac ich nevzkriesime. Celú národnosť nemožno umele vzkriesiť.

Prečo? Lebo našu vlastnú kultúru nikto iný nezachráni miesto nás. Až si chceme zachrániť naša tradície,

jazyk, preto musíme urobiť niečo my sami – my sami, ktorí sme súčasťou tejto kultúry. My musíme urobiť niečo, aby naše deti osvojili jazyk svojich babičiek, aby spoznali ich kultúru. A to len tak dosiahneme, ak sa spojíme, a spolu budeme pracovať za dosiahnutie vytýčeného cieľu. A to nás veľmi zarmúti, keď niekto – kto vie z akej iniciatívy – poprie svojich slovenských predkov a hanbí sa za svoj pôvod.

Prečo? Lebo my sme sa zaviazali, že s celou svojou silou budeme pracovať za to, aby sme našu kultúru zachovali pre budúce pokolenia. Pri usporiadaní našich programov nás viedol cieľ, aby sme do národnostného života zapojili čím viac mladých, čím viac detí a maďarských obyvateľov dediny. Určite by sme to boli mohli robiť aj lepšie, ale úspech Slovenského Mikuláša, slovenských Vianoc, komunikačných súťaží, slávností z príležitosti znovuosídlenia dediny a Šiskového festivalu, svedčia o tom, že vynaloženô úsile neboli zbytočné.

Prečo? Lebo chceli sme niečo vykonať pre našu dedinu – dobrovolne a veselo. Nie pre peniaze, nie pre moc – ved' pomocou tejto úlohy nezískame žiadne peniaze, ani moc, zostáva nám len práca, ktorú však s potešením berieme – len pre usmievajúce detské tváre, s ktorými sa stretne počas našich podujatí.

Prečo? Lebo napriek našej vôly, nás prinútili do národnostno-politického boja, nemohli sme od toho všetkého odtancovať, lebo naše svedomie nedovolilo, aby sme nechali bez slova to všetko, čo sa dialo v posledných časoch v našej dedine proti slovenskej národnosti. Alebo možno, že by sme boli mali dovoliť, aby náš slovensko-maďarský časopis, ktorý sa vydával už vic rokov, bol zničený, a miesto neho sa vydával časopis len v maďarskom jazyku? Možno, že by sme boli mali nechať aby sa z našich spoločných sviatkov postupne vytratilo slovenské slovo? Možno, že by sme boli mali nechať, aby naša slovenská národnostná škola sa pohla po takej ceste, na konci ktorej by bola neodvolateľne bola stratila svoj slovenský ráz? Možno, že – poddane sa pred mocenským politizovaním obecnej samosprávy, zo strany ktorej celkom chýba snaha o hocjaké rokovanie – by sme sa boli mali tichučko vystahovať zo Slovenského domu, a okien malej kancelárie pozeráť, aký zaniká všetko v našej dedine, čo je slovenské? Možno...

Možno vtedy by sme boli mali menej nepriateľov – ale ani naše vnučatá by nám neboli odpustili, že my sme boli tí, ktorí sme nechali, aby Slováci v Mlynkoch pekne tichučko vymreli.

Prečo? Môžeme položiť ešte stále tú istú otázku. Za to všetko pekné a dobré, čo pre nás znamenajú naše slovenské korene, za všetky tie hodnoty, ktoré sme dostali od našich predkov, a je našou povinnosťou, aby sme ich aj my odovzdali svojim deťom.

Marta Demjénová

Miért?

A Szlovák Ház ügy kapcsán sokan kérdezték meg tőlem: miért? Miért éri meg ennyi időt és energiát áldozni erre a dologra? Miért kell küzdeni egy szimbólumért? Miért kell küzdeni a szlovákságért, amikor már úgyis mindegy?

Az elmúlt hetekben, hónapokban én magam is sokat töprengtem ezeken a kérdéseken. Valóban elmúlóban van a szlovák nemzetiség Pilisszentkeresztben? Valóban nem érdemes érte tenni? Valóban magára kell hagyni, hogy a természetes asszimiláció eltüntesse szlovákságunk utolsó nyomait falunkból?

A polgármester úr, Kállai Ernő, kisebbségi ombudsmannak írt levelében – mintegy döntéseik igazolásaként - igen érzéketlenül ecseteli azokat a társadalmi folyamatokat, amelyek az utóbbi időben lejátszódtak falunkban, és amelyek az asszimiláció irányába hatottak. Valóban, az asszimiláció jelen van mindennapi életünkben, de ez senkit sem jogosít fel arra, hogy adminisztratív úton is felgyorsítsa ezt a folyamatot. Ennek nem örülni kell, hanem tenni ellene, és egy szlovák nemzetiségi község polgármesterének nagyon fontos feladata lenne, hogy megpróbálja mindent megtenni annak érdekében, hogy ezt a folyamatot lelassítsa, hogy szlovákságunkat meg tudjuk őrizni a jövő nemzedékek számára is.

Miért? Töprengök el újra és újra a kérdésem. Miért érezzük sokan mégis úgy, hogy minden akadály és nehézség ellenére tenni kell valamit szlovákságunk megőrzéséért? Miért érezzük azt, hogy tenni kell valamit azért, hogy gyerekeink megismerjék és megszeressék népdalainkat, néptáncainkat, hogy megtanulják ősök nyelvét és érezzék szívükben a kötődést? Vannak az életnek olyan nagy kérdései, amelyekre nincsenek szóban kifejezhető válaszok, de vannak érzések, amelyek minden szónál többet érnek - hiszen hogyan lehet megmagyarázni valakinek, aki nem érzi, hogy miért dobban meg a szívünk, ha szlovák szót hallunk, hogy mit érzünk, amikor szlovák népdalt hallunk, vagy a Šarfianka rázendít egy szlovák kerिंगőre. Ezt ugyanúgy nem lehet megmagyarázni, mint ahogy azt sem, miért szép egy zene – ezt érezni kell.

Miért? Visszhangzik még mindig a kérdés – mert ma még talán nem késő. Ma még van miért küzdenünk. Ma még van mit megőriznünk, hiszen ma még van élő szlovák nyelv a faluban, ma még van élő szlovák kultúra. Ma még természetes, hogy úton-útfélen szlovák szót hallunk. Sajnos gyakran van vele úgy az ember, hogy addig amíg valami mindennapos, addig nem is méri fel milyen értéket jelent számára, és csak akkor kezdi el értékelni, amikor már elveszítette azt. Ne várjuk meg azt a pillanatot. Szentkeresztiek, ébredjünk fel! Ne hagyjuk elveszni értékeinket, mert ha egyszer elveszítjük, soha többé nem fogjuk tudni feltámasztani. Egy nemzetiséget nem lehet mesterséges módon újraéleszteni.

Miért? Mert saját kultúránkat senki más nem fogja helyettünk megvédeni. Ha meg akarjuk őrizni hagyományainkat, nyelvünket, azért saját magunknak kell tenni – saját magunknak, akik részesei vagyunk ennek a kultúrának. Nekünk kell tenni azért, hogy gyerekeink elsajátítsák nagyanyáink nyelvét, hogy megismerjék kultúrájukat. Ezt pedig csak akkor tudjuk elérni, ha mindnyájan összefogva, közös erőfeszítéseket teszünk a cél érdekében. Ezért is tölt el bennünket szomorúsággal, ha valaki – ki tudja milyen indíttatásból – megtagadja szlovák őseit, szégyenli származását.

Miért? Mert azt vállaltuk, hogy minden erőnkkel azon leszünk, hogy szlovák kultúránkat megőrizzük az utókor számára. Programjainkat mindig az a cél vezérelte, hogy a fiatalokat,

a gyerekeket és a nem szlovák lakosokat is minél jobban bevonjuk nemzetiségi életünkbe. Biztosan lehetett volna jobban is csinálni, de a Szlovák Mikulás, a Szlovák karácsony, a kommunikációs vetélkedők, a Községi születésnap rendezvények a Fánkfesztiválok sikere, mind arról tanúskodik, hogy tevékenységünk ne volt hiábavaló.

Miért? Mert tenni szerettünk volna a faluért – önként és dalolva. Nem pénzért, nem hatalomért – mert ezzel a feladattal nem jár sem pénz, sem hatalom, csak munka, amit viszont szívesen vállaltunk - csak a programjainkon felbukkanó mosolygós gyermekarcokért.

Miért? Mert akaratunk ellenére bele lettünk kényszerítve egy nemzetiségpolitikai küzdelembe, de fel kellett vállalnunk, mert lelkiismeretünk nem engedte, hogy szó nélkül hagyjuk mindazt, ami az utóbbi időben falunkban a szlovákság ellenében történt - vagy lehet, hogy szó nélkül kellett volna tűnni, hogy megszűnjön évek óta működő szlovák-magyar újságunk, és helyette csak magyar nyelvű újság jelenjen meg? Lehet, hogy hagyni kellett volna, hogy községi ünnepeinkről fokozatosan eltűnjön a szlovák szó? Lehet, hogy hagyni kellett volna, hogy szlovák nemzetiségi iskolánk elinduljon egy olyan úton, amely végén visszavonhatatlanul elveszíti szlovák nemzetiségi jellegét? Lehet, hogy – meghajolva a községi önkormányzat minden tárgyalást nélkülöző, hatalmi erőből való politizálása előtt - szép csendben ki kellett volna vonulni a Szlovák Házból, és kis irodánkból ablakából figyelni, hogyan szűnik meg a faluban minden, ami szlovák? Lehet...

Akkor most talán kevesebb haragosunk volna - de unokáink sem bocsátanának meg nekünk, hogy mi voltunk azok, akik hagyjuk, hogy a szlovákság Pilisszentkeresztben szép csendben meghaljon.

Miért? Tehetjük fel még mindig a kérdést. Mindazért a szépeért és jóért, amit szlovák nemzetiségi gyökereink jelentenek, mindazért amit értékünként kaptunk ősinktől, és amit kötelességünk továbbadni gyermekeinknek.

Demjén Márta

Pilíšan

(Szentkeresztí Hírmondó)

A Pilisszentkeresztí Szlovák Önkormányzat ingyenes lapja
Felelős kiadó: Pilisszentkeresztí Szlovák Önkormányzat

Felelős szerkesztő:

Papucsek Hilda

Nyomdai előkészítés, grafikai szerkesztés:

B. EST. Nyomda Bt.

1037 Budapest, Bojtár u. 37.

Tel: 1-450-19-45

Kiadó és szerkesztőség címe:

2098 Pilisszentkereszt Fő u. 14.

Telefon: 30-217-82-90

e-mail: pilisan@freemail.hu

Megjelenik: 800 példányban

Nysz.: 163/02154/2007

Buta libák?

E különös címválasztást egy ismeretlen szerző tollából származó történet ihlette.

Az említett történet jutott ugyanis eszembe az immár több hónapja tartó "Szlovák Ház ügy" kapcsán.

Cikkemet gondolatébresztőnek szánom, s egyben csalódottságot is szeretném kifejezni a kompromisszumos megoldás lehetőségének elmulasztása miatt.

Sajnálom, hogy Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának azon tagjai, akik a Pilisszentkereszt Szlovák Önkormányzattal tartott, általunk kezdeményezett közös üléseken - annak ellenére, hogy kompromisszumkészségüket mindvégig hangsúlyozták - néhány képviselő kivételével végül mégiscsak az eredeti kiinduláshoz tértek vissza.

A 2008. április 29-én megtartott ülésen nyilvánvalóvá vált, hogy álláspontjuk megmerevedett, s az egyeztetések tulajdonképpen eleve kudarcra ítélt, hiábavaló próbálkozások voltak csupán. A kialakult feszült, már - már tarthatatlanná váló helyzet azonban a jövőben csak fokozódhat, ha a felek a konstruktív párbeszéd helyett gyűlölködnek, vádaskodnak, s továbbra is egymást lejárató kijelentésekkel borzolják a kedélyeket.

Vajon kinek az érdekét szolgálja ez?

Pilisszentkeresztét biztosan nem.

Gondoljunk csak bele, hogy ez a kis szlovák község, amely hosszú évtizedek fáradtságos munkájának eredményeként elsősorban példaértékű kulturális tevékenységével vált közzismertté mind Magyarországon, mind határainkon túl, ezzel a méltatlan eljárással, s az annak következtében kialakult, civil szférát is érintő megosztottság elmélyítésével úgy kerül be a köztudatba, s úgy is marad meg az emberek emlékezetében, mint a Szlovák Ház körül kialakult botrányáról elhíresült település!

Meggyőződésem, hogy ilyesfajta "hírnévre" egyetlen jószándékú pilisszentkereszt lakos sem tart igényt, legyen akár tősgyökeres szentkereszt, akár közösségünk új tagja, nemzetiségi vagy vallási hovatartozásra való tekintet nélkül.

A "Szlovák Ház ügy" az Országos Szlovák Önkormányzat tulajdonát képező Pilisi Szlovákok Központja felépítésével megoldódni látszik.

De vajon megoldódik-e ezzel egy csapásra az az aggasztó helyzet, amely községünkben mindeközben kialakult?

A fő kérdés: **Egység vagy megosztottság?**

Összefogás vagy széthúzás?

Egy ilyen helyzetben nem lehetnek "győztesek" és "vesztesek"!

S ha a jövőben nem kerül sor a nyugodt és higgadt párbeszédre, az esetleges nézeteltérések tisztázására, akkor hosszabb távon is el lehetetlenülhet az érdemi együttműködés. Ebből a csapdából a további közösségbomlasztó folyamat megállítása érdekében csak egyféle kiutat látok: Felelős vezetőinknek - s választott képviselőinknek - felül kell emelkedniük esetleges személyes sértettségükön, s új tiszta lappal kell valódi párbeszédet kezdeniük a falu érdekében.

Be kell vallanom a nagy nyilvánosság előtt, hogy az elmúlt időszakban többször is felmerült bennem a kérdés, érdemes-e szélmalomharcot vívni, hiszen e „harc” végkimenetele eleve kudarcra volt ítéltve, mivel annak legnagyobb vesztese, a kudarc elszenvedője maga a falu közössége. Azé a falué, amelyben – egy képviselői vélemény szerint – „nincs semmiféle nemzetiségi probléma, azt csak öt ember a PSzÖ tagjai gerjesztik.”

/ In: Pilisszentkereszt Hírforrás. 2008. május II/5. 11. oldal /

A Képviselő úr fenti állítását mind a magam, mind képviselőtársaim nevében határozottan visszautasítom, annak valóságtartalmát megkérdőjelezem, s az alábbiakkal cáfolom:

A pilisszentkereszt szlovákok képviselőjeként immár hat éves

munkám során társaimmal együtt időt és energiát nem kímélve sikerült kiszélesítenünk tevékenységünket, főképp az ifjúság felé / filmklubok, fánk sütés, Mikulás ünnepség, szlovák karácsony, kommunikációs vetélkedők, régiós rendezvények, gyermekek utaztatása pl. Blatne testvérközségünkbe stb. /, de emellett támogattuk a Pávákör tevékenységét, a helyi általános iskolát, programokat szerveztünk a felnőtt lakosság számára / kiállítások, községi születésnapok, fánkfesztiválok, színházlátogatások, „Simon a Juda” farsangi télbúcsúztató és egyéb hagyományok ápolása, népdal estek szervezése stb. /.

Véleményem szerint mindenképpen jelentős eredményként kell értékelni a II. Pilisi Fánkfesztiválon felállított két Guinness-rekordot is, mivel ezek élő példái a lakossági összefogás értéktérítő erejének.

Mindezek mellett pályázunk, újságot adunk ki, és szándékaink ellenére valószínűleg hibákat is elkövetünk, de nem kívánunk felesleges indulatokat gerjeszteni.

Eddig sem szítottuk az ellentéteket, s a jövőben sem fogjuk ezt tenni.

„Szabadidőnkben” egyszerűen csak tesszük a dolgunkat. / Fentiek tükrében alaptalannak bizonyul az a bennünket ért vád is, miszerint, mi abból élünk, hogy szlovákok vagyunk! – Ezt ki – ki ítélje meg saját belátása szerint. /

A PSZÖ képviselőjeként az általunk kezdeményezett közös üléseken, képviselőtársaimmal együtt, mindvégig a kompromisszumos megoldás fontosságát hangsúlyoztam, ugyanis meggyőződésem, hogy küzdeni csak valamiért, és nem valami ellen érdemes!

Próbáljunk meg a jövőben együtt – MI SZENTKERESZTIEK MINDNYÁJAN – maradandót alkotni, hiszen ehhez minden feltétel a rendelkezésünkre áll: gyönyörű környezet, óriási szellemi potenciál, tenni akaró, segítőkész, jószándékú emberek.

Már „csak” összefogásra, s a vélt vagy valós sérelmek tisztázására és indulatmentes párbeszédre van szükség, mert a düh, az indulat, a sértettség bosszút, a bosszú pedig igazságtalanságot szül!

Vajon ki meri azt állítani közülünk, hogy ő őrzi a „bölcsek követét”, s csakis az ő igazsága a megfellebbezhetetlen igazság?

Ne feledjük, hogy minden esetben vállalnunk kell döntéseink következményeit!

Most valóban nagyon nagy a tét: KÖZÖS JÖVŐNK, melynek kezdetét jelentheti egy egyszerű - akár csak szimbolikus jelentőséggel bíró - kézfogás.

Zárógondolatként szeretném mindenkinek a figyelmébe ajánlani a cikk elején említett, igencsak tanulságos történetet.

„Buta libák

A következő ősszel, amikor téli szállásukra költöző vadludakat látnunk ék alakban dél felé szállni az égen, gondolkozzunk el azon, amit a tudósok felfedeztek a különös állati viselkedéssel kapcsolatban.

Az egyes madarak szármycsapásai felhajtóerőt gerjesztenek nyomukban haladó társuk röptéhez. Az ék alak következtében az egész madárkötélék legalább 71 százalékkal nagyobb távolságra juthat el, mintha külön-külön repülnének.

Az azonos irányba tartó, és összetartozásukat átérző emberek könnyebben és gyorsabban célhoz érnek, mert egymást tolják előre.

Ha egy madár kitér az alakzathoz, hirtelen megérzi a légellenállást, és siet visszaigazodni, hogy élvezhesse az előtte repülő felhajtóerejét.

Ha van annyi józan eszünk, mint a libáknak, együtt húzunk azokkal, akik ugyanoda igyekeznek, ahová mi.

Amikor az élen haladó elfárad, helyet cserél egy társával, aki átveszi a vezetést.

Ésszerű dolog felváltva végezni a kimerítő feladatokat, az embe-
reknél éppúgy, mint a dél felé szálló vadludaknál.

Az ékben hátul haladók kiáltozva bátorítják az élen repülőket, hogy ne lankadjanak.

Vajon miféle üzenetet közvetít, amikor mi kiabálunk hátulról előre? Végül - és ez igazán fontos -, amikor valamelyiküket elfogja a rosszullet, vagy lövés éri és kihull a sorból, két társa vele együtt kiválik és követi, hogy segítséget és védelmet nyújtson neki. Vele maradnak, míg visszanyeri röpképességét vagy elpusztul, és csakis azután indulnak tovább saját

csapatukkal, esetleg egy másikhoz csatlakozva erednek övéik nyomába. Ha vagyunk olyan okosak, mint a buta libák, akkor mi is így állunk ki egymásért."

/ In: *Erőleves a léleknek 2. Bp., 1997. 263. oldal / Szabóné Marlok Júlia*

Tridsiatka Tanečnej skupiny „Piliš”

Folklorný tanečný súbor s bohatou minulosťou Piliš v Mlynkoch oslávil 30. výročie založenia a zároveň 1. výročie svojho znovuzaloženia. Pri príležitosti jubilea súbor potešil záujemcov pestrým poldruhodinovým programom v Spoločenskom dome v Mlynkoch, kde zožali obrovský úspech. Choreografovia Ladislav Urbanič a jeho manželka Edita zostavili repertoár, pozostávajúci predovšetkým zo slovenských ľudových tancov, ale aj maďarských, sikulských a nemeckých choreografií. Tanečný súbor, v ktorom tancujú tri generácie, dostal

pozvania na domáce i zahraničné vystúpenia, takže po oslavách nasledujú skúšky a usilovná práca. Za kultúrny program na vysokej úrovni, ako aj za zábavu, ktorá trvala do skorého rána,

patrí úprimná vďaka organizátorom - Samospráve obce Mlynky a Národnostnému kultúrnemu spolku „Szentkereszt”.

Tanečný súbor Piliš – úspechy aj za hranicami

Pestru, na vystúpenia bohatú jarnú sezónu uzavrel znovuzaložený Tanečný súbor Piliš, ktorý pracuje pri strešnej organizácii – Národnostného kultúrneho spolku „Szentkereszt”.

Po jubilejnom predstavení sa 1. mája súbor zúčastnil majálesu v Pilišskej Čabe, ale našim vystúpením sme spestrili aj kultúrny program, usporiadaný pri príležitosti narodenín našej dediny, 7. júna v rámci osláv Obecného dňa v Mlynkoch. V ten istý víkend sme dostali pozvanie aj na Dedinské dni do Budakalászu.

Počas júna sme sa zúčastnili aj dvoch medzinárodných folklórnych festivalov, a to v Kolárove na Slovensku – v amfiteátri pri kolárovskom mlyne –, a Festivalu ľudového tanca Dunaj v Komárne. Na obidvoch miestach sme zožali veľký úspech s autentickým prednesom tancov a ľudových piesní Slovákov v Maďarku. Vzhľadom na pozitívne ohlasy pozvali nás aj na Komárňanské dni, ktoré sa uskutočnia v apríli budúceho roka.

Minulý víkend zase skupina seniorov vystúpila na 2. ročníku Folkórneho festivalu „Naptánc” v susednej Čobánke, kde napriek veľkej horúčavy spolu s mladými spevákmi predviedli skoro polhodinový repertoár na týchto svätajánskych oslavách.

Pre členov skupiny prázdniny prebiehajú v znamení príprav na ďalšie predstavenie maďarskej rockovej opery Král Štefan („István, a király”), ako aj na národnostné stretnutie v Kľaštromskej záhrade pod názvom: „Folkloriada”, ktoré sa budú konať 23-24. augusta 2008 v rámci seriálu programov Letné hry v Dunajskom záhybe.

Srdečne čakáme záujemcov aj na spomenuté letné podujatia!

V mene členov Tanečného súboru Piliš,

Levente Galda

Slováci v Mlynkoch dostali darček k narodeninám

Oslavy pokojné, ale v napätí

Stredisko pilíšskych Slovákov do konca roka

Oslavy narodenín obce Mlynky, ktoré sa konali 7. júna, mnohí z účastníkov aj s odstupom času hodnotia so zmiešanými pocitmi. Radosť, žiaľ, pokoj, napätie, zhody a nezhody, krásne a menej pekné gestá, no a, samozrejme, slovák... - Tie sa hľadajú snáď najťažšie po takých okamihoch, aké prežili obyvatelia prevažne Slováckmi obývanej obce v Maďarsku po konflikte obecnej a miestnej slovenskej samosprávy, široko-ďaleko známom ako kauza Mlynky, resp. kauza Slovenský dom. Niečo však treba povedať, nejako sa to musí (dať) vysvetliť svetu a najmä sebe samým. Kto, kde, kedy, čo, ako a najmä prečo?

Prečo napríklad väčšina poslancov obecnej samosprávy tak tvrdohlavo trvala na tom, že tentokrát nijakého politika v dedine nechce vidieť na tzv. obecnom dni, vlastne na oslavách 261. výročia (znovu)osídlenia obce Slováckmi? Predstavitelia miestnych Slovákov by to údajne zase zneužili na politickú demonštráciu - vraj ako vlni, keď k ním zavítala nielen predsedníčka maďarského parlamentu Katalin Sziliová, ale dokonca aj prezident SR Ivan Gašparovič. A čo s druhou stranou mince, ako hodnotiť fakt, že pred rokom obecná samospráva tento oficiálny sviatok obce nechcela ani osláviť, ani podporiť?

Obecná a miestna slovenská samospráva sa ani tohto roku nedokázali dohodnúť, ako majú prebiehať oslavy, ako ich osláviť spoločne. Vedenie obce nesúhlasilo s tým, aby Slováci pozvali politikov, vrátane slovenského vicepremiéra Dušana Čaploviča, ktorý svoju účasť potvrdil pred mnohými mesiacmi, ešte pred vypuknutím kauzy. Jeden z poslancov sa dokonca vyhrážal tým, že „tak my by sme mohli pozvať Maďarskú gardu“. Starosta to dodatočne vysvetľoval novinárom tak, že pán poslanec László Galó iba žartoval. Mnohým z nás však akosi nebolo do smiechu a takýmto vtípom akosi nechceme rozumieť.

Pôvodný scenár narodenín Mlynkov viac ako desať rokov bol taký, že oslavy sa začali slávnostnou svätou omšou, nasledovalo kladenie vencov v pamätnom parku, spomienka na slovenských predkov, slávnostný prejav, kultúrny program a ples. Žiaľ, obecná samospráva nebola ochotná akceptovať tento tradičný scenár osláv, ktoré sa rozhodla usporiadať po novom. Novinkou mal byť najmä otvárací akt: pietne vzdanie pocty predkom na cintoríne. S tým slovenskí poslanci a ich sympatizanti nemohli súhlasiť, lebo im to pripomínalo, akoby chceli pochovávať Slovákov či slovenskosť Mlynčanov. O snahe obmedziť slovenský charakter slávnosti svedčí už aj samotná pozvánka: vedenie obce v nej uvádza „Falunap“, volený zbor Slovákov zase tradičný slovenský sviatok, keď sa oslavuje (znovu)osídlenie Mlynkov Slováckmi. Nakoniec sa začali obecné a slovenské oslavy zvlášť (o tom však trochu neskôr).

Členovia Slovenskej samosprávy v Mlynkoch (SSvM) a miestnych slovenských občianskych organizácií privítali podpredsedu vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny Dušana Čaploviča pri vchode Slovenského domu, na poschodí ktorého sa potom konala recepcia za účasti celého radu ďalších vzácných hostí. Riaditeľ Krajanského múzea Matice slovenskej Stanislav Bajanič tu odovzdal predsedníčke SSvM Marte Demjénovej v mene Nadácie MS finančnú podporu mlynským Slovákom v hodno-

te vyše 740 000 Sk. Podporu pochádzajúcu zo zbierky SNS môže SSvM použiť na výdavky spojené s organizovaním kultúrneho života miestnych Slovákov, vrátane upevňovania ich stykov s materskou krajinou, usporadúvanie slovenských jazykovo-vzdelávacích táborov a iných programov zameraných na prehlbovanie slovenskosti Pilíšanov.

Oslavy SSvM pokračovali v blízkom pamätnom parku zriadenom pred jedenástimi rokmi a nepokazil ich ani vytrvalý dážď. Po odznení Pilíšskej hymny a recitáciách o. i. veršov miestneho rodáka Gregora Papučka predsedníčka SSvM zvlášť privítala D. Čaploviča, S. Bajaniča, štátneho tajomníka Úradu vlády MR zodpovedného za oblasť menšín a národnú politiku Ferenca Gémesiho, veľvyslancu SR v Maďarsku Juraja Migaša, riaditeľa Slovenského inštitútu v Budapešti Milana Kuruczsa, predsedu Celostátnej slovenskej samosprávy Jána Fuzika, predsedníčku Zväzu Slovákov v Maďarsku Ruženu Egyedovú Baránekovú, starostu obce Blatné Milana Šarmíra a zástupcu generálnej riaditeľky Riaditeľstva pre národné a etnické menšiny Úradu predsedu vlády MR Antona Paulíka. Po úvodnom prejave M. Demjénovej, ktorá priblížila podstatu a poslanstvo sviatku v znamení vzdávania úcty slovenským predkom a povzbudzovania ich dnešných potomkov, sa ujal slova vicepremiér D. Čaplovič. „Stredná Európa potrebuje takých ľudí, ktorí hľadajú porozumenie, ktorí uchovávajú národnú či národnostnú identitu, svoj jazyk, svoju kultúru, svoje tradície. Aj v tých ťažkých chvíľach, ktoré sú vždy prekonateľné, pretože žijú medzi nami ľudia, ktorí chcú vkročiť vpred, nehladia na druhého so závisťou alebo nenávisťou, ale navzájom si pomáhajú,“ povedal D. Čaplovič a dodal, že pre Slovákov v Mlynkoch nastávajú nové časy aj vďaka vládam MR a SR. Ako povedal, slovenská vláda oceňuje, že maďarská vláda sa rozhodla poskytnúť finančnú podporu na výstavbu Strediska pilíšskych Slovákov a rozhodla sa prispieť rovnakým dielom. „Ďalšími 700-tisíc korunami chceme prispieť na ďalšie projekty v obci,“ uviedol podpredseda slovenskej vlády.

Na postavení strediska sa dohodli Úrad predsedu vlády MR a CSS. F. Gémesi informoval o tom, že do konca roka môže byť objekt postavený. Poslúži miestnym a regionálnym občianskym združeniam Slovákov a SSvM, k čomu maďarská vláda prispeje sumou 80 miliónov forintov. „Za súčasných podmienok je to najlepšie riešenie. Pôvodný Slovenský dom má síce dobrú polohu v centre obce, ten nový kúsok od základnej školy však bude mať veľký pozemok,“ tvrdí M. Demjénová.

Oslavy SSvM v Pamätnom parku sa skončili kladením vencov. Krátko potom sa začali oslavy organizované vedením obce v miestnom cintoríne, a to (ako o tom informovali viacerí slovenskí a maďarskí novinári) básňou, ktorú predniesol starosta József Lendvai, kázňou a kladením kvetov na hroby. Starostov recitál vraj časť poslucháčov zarazil. Vybral si totiž báseň oslavujúcu jednotu dediny od kontroverzného autora Alberta Wasa. Ten je kultovou postavou maďarských národnárov a krajnej pravice, kritici mu vytýkajú sympatie k fašizmu a veľmi pohrdavý, až nenávisťný pohľad na susedné národy. Na obrade na cintoríne, ktorý sa konal za silného dažďa, sa mnohí miestni Slováci, hudobníci z družobnej obce Blatné a spomínaní hostia SSvM nezúčastnili.

„Pred polstoročím tu bolo vari 20 ľudí, ktorí nehovorili po slovensky. Aj to však boli Nemci, ktorí sa sem prisťahovali,“ povedal V. Gaján, autor výstavy fotografií zo svojej zbierky, ktorú pod názvom Obrazy z minulosti otvorili v Slovenskom dome. V. Gaján je v obci pojmom - zbiera staré fotografie a historiky, ktoré potom spisuje pre budúce generácie. „Hoci už v obci niekoľko rokov nebýva, stále ho tu všetci poznajú,“ povedal novinárom starosta J. Lendvai. Podľa dokumentov, ktoré boli tiež vystavené, prvých šesť slovenských rodín sa do vyľudnenej obce prisťahovalo v roku 1747.

V obrovskom stane na nádvorí miestnej školy čakali hostí vyhrávajúci členovia dychovej hudby Šarfianka z obce Blatné, stáli a v kruhu Pilíšanov mimoriadne obľúbení hostia slávností, ktorí sa postarali o vynikajúcu náladu aj na večernej tanečnej zábave. Pred

plesom sa však uskutočnil viac-menej tradičný kultúrny program. Na javisku sa striedali škôlkári, školáci, mladí speváci a tanečníci s folkloristami Národnostného kultúrneho spolku Mlynky, ktorý pozostáva z ľudového tanečného súboru dospelých a seniorov. Vyvrcholením programu bolo spoločné vystúpenie pávích krúžkov z Mlynkov a zo susedného Santova, po ktorom nasledoval samostatný maďarsko-slovenský blok ľudovej speváčky Katalin Szvorákovéj.

V úvode osláv na nádvorí školy sa predseda Nemeckej menšiny v samosprávy v Mlynkoch Vilmos Orbán prihovril prítomným možno

vo svojom materinskom jazyku, v žiadnom prípade však nie po nemecky. Pred odovzdaním vyznamenaní obecnej samosprávy a slávnostným programom (vedome či nevedome?) upriamil na seba zvýšenú pozornosť starosta József Lendvai. Potom ako pozdravil J. Migaša, J. Fuzika, hostí z okolitých obcí, miestneho farára, jednotlivé kultúrne telesá a ďalších prítomných doslova povedal (v preklade): „...pozdravujem pána Dušana Gašparoviča, ktorý zavítal do našej obce na pozvanie SSvM... Prepáčte, pána Čaploviča. Dúfam, že to nespôsobí diplomatické problémy. Zo srdca by som chcel priateľ a aj sa modlím zato, aby veľkí politici, resp. veľká politika našla ten súlad a to porozumenie medzi našimi krajinami, v ktorom žili národy Karpatskej kotliny pod svätou korunou a žijú dodnes vďaka zjednocujúcej vôle Boha.“

Imrich Fuhl

Jánošíktól Wass Albertig • Adományok az új házra

Úgy tűnik, lezárult a pilisszentkereszti perpatvar, ám a kisebbségpolitikában, a magyar-szlovák viszonyban, annak kormányzintű kezelésében, a kétoldalú kapcsolatok megítélése kapcsán viszont számos tanulsággal szolgál

Június 7-én Pilisszentlászlón és Pilisszentkereszten jártunk. Hogy miért? Egyrészt, mert Dušan Čaplovič miniszterelnök-helyettes is ott turnézott, na meg aztán olyan hírek is lábra kaptak, hogy a Magyar Gárda rendszabályozná meg a pilisszentkereszti szlovákokat a falunapon. Ez a két ok már épp elegendőnek bizonyult a kiránduláshoz, s bár - szerencsére a Magyar Gárda nem tolta oda a képét -, azért így is

elég érdekeseket tapasztaltunk. A hét aranykőpését pedig Lendvai József polgármester adta elő, amikor a fülünk hallatára hazugozta le a Sme napilap szerkesztőjét, és nem válaszolt a kérdéseire. Ja, és láttunk terminátor Jánošíkot, kocsmázó Čaplovičot, egy remek fotótörténeti kiállítást, jártunk könyvbemutatón és tanúi voltunk a nagy állami pénzesőnek is. A szlovák miniszterelnök-helyettes szombaton először Pilisszentlászlón járt, egy könyvbemutatón, ahol úgy keresztelte meg Milan Ferko író legújabb művét, hogy cseh és szlovák aprót szórt rá a könyvre. A Megértés - Porozumenie nevű polgári társulás hívta őt meg, melynek egyik kulcsembere az a

Rudolf Fraňo, aki már eddig is több szlovák könyvet fordított le magyarra, most például Ferko A szentistváni korona elablása c. művét. Fraňo sokoldalú ember, publicista, fordító, volt polgármester és fogadós. Dušan Čaplovič miniszterelnök-helyettes örült a könyvbemutatónak, úgy nyilatkozott, hogy szeret olyan helyekre járni, ahol megértés honol, s ahol a közös történelmet népszerűsítik, jó az, ha egymás kultúráját, szokásait, történeteit ismerik meg az emberek, a Duna mindkét partján. Ferko könyvei pedig azért tetszenek neki, mert azok megélhetővé, érdekessé teszik a történelmet. Ferko írt már Jánošíkról és Csák Mátéről is. Rudolf Fraňo fordító viszont most egy új könyvet ír, a katonaeveiről, s arról, hogy miként tolmácsolt magyar és szlovák tisztek közt 1968-ban. A könyvbemutató után a szlovák miniszterelnök-helyettes Rudolf Fraňo Jánošík kocsmáját látogatta meg, ahol kezet fogott a helyiekkel, a házigazdával megittak egy üveg sört, aztán ajándékot adott át. Mint az Juraj Migaš budapesti szlovák nagykövet megjegyezte, érdekes, hogy Szlovákiából érkezett szlovákok egy magyarországi község szlovák kocsmájában cseh sört isznak. Merthogy a sör az pilzeni volt. Maga a kricsmi eléggé attraktív, főképp az a

Jelen volt a Matica Slovenská is: Stanislav Bajanić Marta Demjénóvának adta át a Matica alapítványának nevében azt a 700 ezer koronát, amit a pilisszentkereszti szlovákoknak gyűjtöttek. Az emlékparkbeli koszorúzáson Čaplovič szintén bejelentette a szlovák kormány anyagi támogatását, s a közös történelmet és a közös jövőt hangsúlyozta, továbbá azt, hogy Közép Európában az összefogás és a baráti kapcsolatok erősítése

a lényeg, felül kell emelkedni a konfliktusokon, együtt kell jövőt építeni. A koszorúzást a helyi szlovák önkormányzat rendezte a falu újratelepítése 261. évfordulója alkalmából. Ugyanis pontosan ennyi éve, hogy a török pusztítás után az első szlovák családok a faluba telepedtek. A falunapok hivatalos emlékűnépsége viszont csak ezek után, a helyi temetőben kezdődött, de ott a szlovák vendégek nem voltak jelen. A temetőben az ősökre emlékeztek, Lendvai József polgármester pedig egy Wass Albert verset szavalt el. Marta Demjénová, a helyi szlovák önkormányzat elnöke portálunknak megemlégette, nem nagyon tetszett a falu önkormányzatának az, hogy ők meghívták a falunapra a szlovák miniszterelnök-helyettest, ezért is alakult szombaton úgy, hogy a pozsonyi vendégek nem voltak ott a temetői megemlékezésen. - Akadt olyan képviselő is, aki erre azt felelte: mi lenne, ha mi meg a Magyar Gárdát hívnánk meg? Szerencsére ez csak egy rossz viccnek bizonyult- fejtette ki Demjénová. Az viszont jelzésértékű, hogy az emlékparkbeli koszorúzáson Lendvai József polgármester csak a közönség soraiban álldogált, ott hivatalosan nem lépett fel, nem is nyilatkozott. Miként nem nyilatkozott a Sme szerkesztőjének kérdéseire sem, indokként pedig azt hozta fel, hogy azért, mert a Sme két és fél hónapon keresztül hazugságokat írt róla. Alig akartunk hinni a fülünknek, ámde nézze meg a kedves olvasó, hogy mit is írt a Sme és miket nyilatkozott a Szlovák Ház kapcsán a polgármester, aztán döntse el, hogy indokolt volt-e Lendvai elutasítása. Szombaton ugyanakkor egy roppant tartalmas helytörténeti fotókiállításba és a helyi iskolában megrendezett kultúrműsorba is belepillantottunk, remek falusi anekdotákat hallottunk, és ha csak futólag is, de a néhai Pálos-rendi kolostor történetével is megismerkedhettünk. Azonban, ha csak pillanatokra is, de továbbra is érezni lehetett a falu és a helyi szlovák önkormányzat közti szembenállást, s bár most már ez az új székház kilátásba helyezésével okafogyottá vált, a viszály feltehetően mindkét félben nyomot hagy. Az új Szlovák Ház regionális jellegű lesz, az összes pilisi szlovák szervezet használhatja majd, s ahogy ezt Demjénová kifejtette: a magyar állam zálogjogot érvényesít az új ingatlanra, az Országos Szlovák Önkormányzat pedig örökös használatba adja nekik. Úgy tűnik, lezárult tehát a perpatvar, ám a kisebbségpolitikában, a magyar-szlovák viszonyban, annak kormány szintű kezelésében, a kétoldalú kapcsolatok megítélése kapcsán viszont számos tanulsággal szolgál, na és kérdéssel is, ám ennek kifejtése már nem ennek a beszámolóknak a feladata.

két óriásposzter a bejáratnál, amely Jánošíkot ábrázolja, akiről egyébként a könyvbemutatón megtudtuk, hogy a fennmaradt bírósági iratok szerint II. Rákóczi Ferenc kurucának vallotta magát. Ezek a posztereken viszont egy terminátort látunk inkább, egy szuperhőst. Délután már Pilisszentkereszten folytatódott a program, ahol először is a Szlovák Házban találkozott Gémesi Ferenc, a magyarországi kisebbségekért felelős miniszterelnökségi államtitkár és Dušan Čaplovič. Itt Gémesi bejelentette, hogy a magyar kormány 80 millió forintot ad a Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzatnak egy új székházra, s hogy az ingatlan regionális jellegű lesz, s hogy ez év végéig el kell készülnie. Dušan Čaplovič gesztusértékűnek nevezte a lépést, s elmondta: a pozsonyi kormány is ad ennek megfelelő koronaösszeget, továbbá azt is közölte: a szlovák fél akár egy nap alatt is készen áll a várva várt miniszterelnöki találkozóra.

Szlovákia miniszterelnök-helyettese Pilisszentkereszten

A kistérség 15 települése számára létesülő szlovák központ építéséhez a magyar kormány által felajánlott 80 millió forintnak megfelelő koronával járul hozzá Szlovákia - erről is beszélt Dušan Čaplovič szombaton Pilisszentkereszten.

Szlovákia miniszterelnök-helyettese a Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzat meghívására vett részt a község születésnapján. Az emlékparkban koszorút helyezett el, s ez alkalomból arról szólt, hogy szükség van az egymás országaiban élő magyar és a szlovák kisebbségek közötti barátság, együttműködés további elmélyítésére, a kultúra ápolására. Hozzátette: ennek elősegítésére a szlovák kormány további 700 ezer koronával kíván hozzájárulni a pilisszentkereszti és környék más településeire különféle kulturális programok szervezéséhez. A magas rangú vendég a Szlovák Házban részt vett a község történetét bemutató fotókiállítás megnyitóján. Az ott látható dokumentumok szerint az első hat szlovák család 1747-ben költözött a török idők után elnéptelenedett faluba. Demjén Tamásné, a Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzat elnöke arról tájékoztatta az MTI-t, hogy a községi önkormányzattal a Szlovák Ház ügyében kialakult vitát megoldandó, a magyar kormány ígérete szerint 80 millió forinttal járul hozzá a kistérség települései számára egy közös szlovák kulturális központ életre hívásához. Ennek eredményeként megélénkülhet helyben és a szomszédos községekben a nemzetiségi hagyományok ápolása, ami hozzájárulhat az identitástudat erősödéséhez is - tette hozzá.

(mti)

Mlynský školáci na javisku

Výlučne po slovensky

Boli časy, boli... keď sa deti Slovákov v Maďarsku bežne rozprávali medzi sebou - ako inak - po slovensky. Prešli desaťročia a nadnes už ani slovné spojenie „materinský jazyk“ pre tie naše deťúrence nie veľmi platí, dá sa hovoriť skôr o „jazyku predkov“. A skutočne, našim dnešným „slovenským deťom“ sa už nie veľmi stáva, aby sa prejavili po slovensky. Alebo predsa? Veruže sa stáva. Kto neverí, nech príde o rok na tradičný a tradične jednojazyčný slovenský program žiakov základnej školy v Mlynskoch. Hovorím: slovenský... - od začiatku do konca, ba nielen jazykovo, ale aj svojím obsahom.

V mlynskom Spoločenskom dome v čase blížiaceho sa konca školského roka sa zišli školáci, pedagógovia, rodičia a starí rodičia, aby si pozreli vydarený slovenský kultúrny program jednotlivých ročníkov. Pripravovali sa naň starostlivo

počas celého školského roka, nacvičovali básne, piesne a mnohí z nich aj divadielko. Oplatilo sa, pomocou svojich učiteliek na tento deň pripravili naozaj pestrý program. Rozprúdili ho prváci prednesom básní a pesničiek, s ľudovými piesňami vystúpili aj druháčky, kým ich spolužiaci Izabela Roobová a Benjamín

Dohy sa predstavili v znamení príprav na celoštátnu recitačnú súťaž. Mlynsky majú bohaté tradície v oblasti folklóru, takže obecenstvo sa mohlo kochať v slovenských ľudových tancoch, krásnych pílišských slovenských ľudových piesňach v podaní o. i. účastníkov súťaže Zväzu Slovákov v Maďarsku Slovenské spievanky a veršovačky. Tentokrát to boli ôsmačky Aletta

Csibrová, Roxana Geluhová a Estera Szalaiová. Na javisku ich vystriedali recitátori z tretej triedy, po ktorých tretiaci a štvrtáci spolu predniesli pílišske tance. Ľudové piesne potom zazneli z úst piatačok, ktoré sa predstavili aj ako šikovné interpretky veršov. Žiaci šiestej triedy sa v uplynulom školskom roku naučili o. i. tri moderné básne Dagmar Wágnerovej. Prvú, o koze, ktorá chcela ísť za modelku, zarecitovali dievčatá. Chlapci predniesli báseň o vrabcovi, ktorý sa stal bezdomovcom a v tej tretej išlo

o mobilný telefón. Vyvrcholením popoludnia bolo vystúpenie školského divadelného krúžku s hrou Vrabčiaci. Hudbu k nej zložil docent Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Belo Felix.

(FUHL)

Ne vegyétek el az ünnepeinket!

Tisztelt Olvasó, sokáig gondolkodtam azon, hogy megírjam az önkormányzatunk újabb nemzetiség ellenes lépéséről szóló cikket. Leírhatnám, hogy milyen nemzetiségi törvényt sértettek, de mivel otthonunkban általában nem rendelkezünk a törvénytárral, ezért nem idézek paragrafusokat, inkább hétköznapi nyelven írom le. Ahogy az elején írtam, tépelődésem során eszembe jutott, hogy olvastam Vass Albert Adjátok vissza a hegyeimet, című művét, mely igen kedves, egyszerű nyelvezetű és előszeretettel alkalmazza szülőfalujában használatos kifejezéseket. Az író hányattatásai során mindig visszatér a régi kedves tájakhoz, szokásokhoz és emberi kapcsolatokhoz.

Bátorságot merítve e könyvből, szeretném megosztani a tisztelt Olvasókkal, hogyan vette el az önkormányzat az ünnepünket és hogyan űzött belőle gúnyt. A faluban élők nagyon jól emlékeznek, hogy vannak olyan ünnepek, amik csak a mieink. Ilyen ünnep községünk újratelepítésének ünnepe, melyet 1997-ben a 250 éves évfordulón emeltük a legmagasabb rangra, amikor megépítettük az emlékparkot. Gondolom, ahhoz kétség sem fér, hogy őseink, akik 1747-ben idetelepültek szlovák anyanyelvűek voltak, ezért ez az ünnep tisztán szlovák nemzetiséget, és anyanyelvi kötődést jelent nekünk. 1997-ben nem jelentett gondot, mivel a falu vezetői (önkormányzat, szlovák önkormányzat, iskola, óvoda) és természetesen a falunk lakói egyformán értették és ünnepelték e jeles napot. Tíz éven keresztül ünnepelt falunk apraja-nagyja, szerepelt a pici óvodásoktól a legidősebb pávakörösökig, vendégeket hívtunk a szomszédos falvakból, testvérközségeket Szlovákiából, civil, egyházi és politikai vendégeket. Ünnepünk híre eljutott a tengerentúlra is, hiszen még az Amerikába elszármazott lakóinktól is számtalan kedves elismerést kaptunk.

Majd bekövetkezett a vég! Mint derült égből a villámcsapás, úgy ért minket 2007-ben az önkormányzat kijelentése, miszerint a község újratelepítésének ünnepe, nem az önkormányzaté, majd ők kitalálják, hogy melyik ünnep lesz ezután a falué. Ezért a szlovák önkormányzat rendezze, ahogy tudja. Arra még figyelmeztettek, hogy nagy dinom-dánomot ne csináljunk, mert ők, a falu választott legitim vezetői ezt nem szívesen látnák. Vajon a szlovák önkormányzat nem ugyanazon az alkotmányos jogon lett megválasztva? Sajnos nem fogadtuk meg az intelmeket, vendégeket hívtunk, meg is kaptuk a kritikát,

hogy politikai erődemonstrációt csináltunk saját ünnepünkben. Majd eljött 2008-as év, és mi naivan, vagy, csak azért mert nemzetiségi érzelmű választott emberek vagyunk, januárban összeállítottuk az ez évi programjainkat, melynek a fő ünnepe falunk újratelepítésének 261 éves megemlékezése. Mivel a szlovák önkormányzatnak anyai kerete igen szűkös, az éves rendezvényeinket többnyire pályázati pénzekből rendezzük meg, ezért úgy gondoltuk, hogy a határon túli szlovákok pályázati alapját támogató minisztérium vezetőjét Čaplovič miniszterelnök helyettst hívjuk meg fővendégnek. Önkormányzatunk elnöke döntésünkről még januárban tájékoztatta a kultúrfelelős igazgatót, illetve a képviselő testületet.

Teltek-múltak a hónapok, míg nem a polgármester április 29-én bejelentette, hogy ezen a napon nem lesz születésnap ünnepség, helyette Falunap lesz, és ő már összeállította az ötfős szervező bizottságot, melyben részünkről az elnök asszony vehet részt. Hiába tiltakoztunk, kértük, hogy ne vegye el a mi ünnepünket, hiába bizonygattuk, hogy egy évvel ezelőtt ő jelentette ki, hogy a születésnap a szlovák önkormányzat belügye. Ő és a testület hajthatatlan volt, semmibe véve a hagyományokat döntött úgy, hogy az ünnep a templom-park-iskola helyett a temető-szlovák ház-iskola. Továbbá figyelmeztetett, hogy még egyszer nem merjünk politikai vendéget hívni, mert akkor akár a Magyar Gárda is itt lehet, és lehet, hogy tojásdobálás is lesz.

Ilyen körülmények után mentünk személyesen Pozsonyba elmondani a vendégeinknek, hogy ugyan mi továbbra is szeretettel látjuk falunkban, de a legitim választott képviselők a polgármesterrel közösen nem örülnek látogatásuknak. Az élet azonban ettől bonyolultabb. Vendégünk jelezte, hogy az ünnep délelőttjén Pilisszentlászlóra látogat, ahová szintén nagy szeretettel hívták. Mivel oda elmegy, természetes hogy hozzánk is ellátogat. Kiemelte, hogy ő a barátaihoz jön, kiket köszönteni szeretne, és nem politikai kampányt kíván folytatni. Sőt kérte, hogy a polgármesterrel is találkozhasson. A sok izgalom után eljött a nagy, nekünk falunk születésnapja, másoknak falunap. Vendégeink Pozsonyból és Blatéból frappáns módon megoldották a problémát. Mindenkiel beszélgettek, mosolyogtak, az sem zavarta őket, hogy csak a végén lettek köszöntve, az sem hogy más néven és titulusban. Az emberek és a vendégek nem értették, hogy falunk első embere hogyan gondolta, amikor kijelentette, hogy az emlékparkba szigorúan magánszemélyként hajlandó menni, ezért nem is koszorúzott. A magyar törvények alapján a megválasztott polgármester a falu első számú politikusa! Csak mi falusiak, leszármazottak éreztünk magunkat rosszul, mert falunk lakóinak jelentős része nem értette, hogy az egész cirkusz mire volt jó.

Végezetül ne temessék el falunk szlovák nemzetiségét. Az évnek 265 napja közül ezt az egy napot hagyják meg nekünk, mi újra és újra meghívunk mindenkit, hogy jöjjön velünk ünnepelni. Hiszen az élet úgy is asszimilál minket, nem kell ezt erőszakkal siettetni.

Zárásként Vass Albert könyvében megfogalmazott gondolatokat jelen időbe-falunkba elhelyezve: Kérünk, ne vegyétek el az ünnepeinket, mert ha már ünnepelni sem szabad, nem marad más csak a temető ahol temetni szoktunk menni....

Havelka József

Škola v prírode

Začiatkom apríla, žiaci prvého stupňa zúčastnili sa na dvojtýždňovom pobyte v oblasti Podpoľania.

Školu v prírode v Detvanskej Hute zorganizovala Univerzita Mateja Bela Banskej Bystrice.

Detvianska Huta leží bokom od hlavnej cesty zo Zvolena do Lúčenca.

V obci sa využíva krásne prostredie prírody na turistiku.

V dedine saprevádza drevorezba krížov a vyšívanie podpoľianskej výšivky krívou ihlou.

Dominantnou obce je nielen krásna príroda, ale aj Rímskokatolícky kostol zasvätený Nanebovzatej Panne Márie. Kto má uchované kroje, nosí ich pri všetkých cirkevných sviatkoch v obci.

Z Maďarska cestovalo dvadsaťpäť detí, okrem nás aj žiaci z dediny Annavölgy, Acsa a Mátraszentimre.

Tie dva týždne sme spolu trávili so slovenskými deťmi zo Srbska, z okolia Pančevo.

Organizátori sa snažili počas tábora zvýšiť vedomosti detí tak, že denne sme mali štyri hodiny vyučovania a výchovno – vzdelávacie voľnočasové aktivity, popritom aj folklór a šport.

Koncom týždňa sme boli na celodennom výlete.

Na vyučovacích hodinách prioritou bola slovenčina, ale mali sme aj výtvarnú, hudobnú a telesnú výchovu.

Národnú kultúru sme sa odučili samy z kazety „Rok na dedine“.

Deťom sa veľmi páčil dej filmu, a tešili sa, keď spoznali niektoré zvyky.

Mali sme aj hodinu „kuchyňa“, na ktorej sme sledovali postupnosť jedla. Varili sme typické jedlo zo zemiakov: harule. S dobrou chuťou sme ich zjedli.

Cez víkend sme boli v Detve, pozreli sme Podpoľianské múzeum, kostol a Kalváriu. Cestou do Bystrice sme videli najznámejšiu bryndzáreň, veď tento kraj je kolískou bryndze.

Keďže veľa rodičov prišlo navštíviť deti, spoločne sme sa prechádzali po Bystrici.

Po prehliadke mesta rodičia odchádzali a žiaci pokračovali ďalej svoj program v bábovom divadle.

Na tieto dva týždne platilo základný princíp učenia: čo oči vidia, čo uši počujú, to ústa vypovedia.

Na toto nám záleží.

Dúfame, že chvíle tábora sa stali im neopakovateľným zážitkom.

Hodnoty nášho materinského jazyka

Slovenská samospráva v Mlynkoch už tradične poriada pre slovenskú mládež komunikačnú súťaž. V tomto roku sa však rozhodla rozšíriť okruh súťažiacich, a tak sa výzvou priamo obrátila na účastníkov jazykového kurzu, aby sa zúčastnili súťaže „Hodnoty nášho materinského jazyka“ a informovala aj širšiu verejnosť o možnosti zapojiť sa do tohto podujatia.

Druhého a deviateho júna v Slovenskom dome súťažili záujemci v trojčlenných skupinách. Úlohy - zostavené stredoškols-

kou profesorkou slovenského jazyka a literatúry Júliou Szabóovou Marlokovou, boli zamerané na rôzne formy komunikácie, hlavne na rozvíjanie a meranie ústnych a písomných komunikatívnych schopností účastníkov, a to hravým spôsobom, čo napomohlo i ďalšiemu rozvíjaniu základných zručností.

Deti - žiaci vyššieho stupňa miestnej základnej školy mali predstaviť svoju skupinu, vylúštiť križovku, odpovedať na bleskové otázky, hrať pantomímu, precvičovať pravopis, tvoriť

dialógy a spievať.

Dospeli, okrem Mlynčaniek aj dvaja Pomázania, si mali zvoliť názov pre svoje skupiny a odôvodniť svoju voľbu, predniesť rôzne remeslá pomocou pantomímovej hry, odpovedať na bleskové otázky, ktoré sa zamerali na minulosť a súčasnosť Slovákov v Maďarsku, mali porovnávať nárečie so slovenským spisovným jazykom, pomocou ľudových piesní tvoriť antonymné dvojice prídavných mien a za plus body mohli aj zaspievať tieto piesne.

Vďaka poslednej úlohe, v celej budove sa rozniesla veľmi dobrá nálada.

Členky poroty Mónika Pellerová a Katarína Papucseková v súlade s predsedníčkou poroty Martou Demjénovou, predsedníčkou Slovenskej samosprávy v Mlynkoch, nemali ľahkú úlohu. Objektívne zhodnotili výkon súťažiacich, čo sa odzrkadlilo samozrejme aj pri bodovaní. Vynikajúce výkony boli odmenené aj plus bodmi, čo taktiež motivovalo každého.

Na mieste konania prevládala veľmi príjemná atmosféra, záujemci komunikovali počas poldruha hodiny výlučne po slovensky a zvládli všetky úlohy. Presvedčili prítomných, že okrem toho, že ovládajú slovenský jazyk, dobre poznajú nielen kultúrny život Slovákov v Maďarsku ale aj históriu a kultúru Píliškeho regiónu.

Vďaka Úradu pre národné a etnicke menšiny, ktorý udeľnou finančnou podporou umožnil, aby deti i dospelí mohli dostať ich výkonu primerané odmeny (knižné poukážky a bonboniéry).

I. miesto:

Naszáros Istvánné
Fuhl Márta
Pataki Józsefné

Sosity Boglárka
Holczapfel Katalin
Demjén Klaudia

II. miesto:

Glück Katalin
Havelka Katalin
Havelka Józsefné

Remes Judit
Berkin Milán
Galda Dávid

III. miesto:

Genszki Istvánné
Bistey Zoltán
Partali Zoltán

Simon Viktória
Berkes Réka
Szalai Szabolcs

Gratulujeme každému!

Členovia Slovenskej samosprávy v Mlynkoch sú presvedčení, že aj takéto programy sú veľmi potrebné, veď aj týmto spôsobom sa dajú posilňovať medziľudské vzťahy obyvateľstva a v tomto našom uponáhľanom, hektickom svete stačí občas iba niekoľko príjemných chvíľ, spojených s intelektuálnym rastom človeka.

Príslovie: „Koľko jazykov ovládaš, toľkokrát si človekom“, je jasným dôkazom samotného významu tohto podujatia.

Júlia Marloková

Anyanyelvünk értékei

2008. június 2-án és 9-én „Anyanyelvünk értékei“ címmel szlovák kommunikációs versenyt rendeztünk a Szlovák Házban.

A versenyzők három – három fős csapatokban mérték össze erejüket.

A játékos nyelvi és kulturális vetélkedő kellemes hangulatban telt mind az általános iskola felső tagozatos diákjai, mind pedig a felnőtt versenyzők körében.

A Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért Közalapítvány támogatásának köszönhetően a PSZÖ a verseny helyezettjeit könyvtalvánnyal és desszerttel is jutalmazta.

Ezúton is gratulálunk a versenyzőknek!

Vertigo v Mlynkoch

23. apríla 2008 sme mali možnosť pozrieť predstavenie Slovenského divadla Vertigo v Spoločenskom dome.

Komédia Tatiany Kusej „A čo ja, miláčik?“ v réžii Andrása Déra o ľubostnom trojuholníku vniesla do duší radosť a dobrú náladu.

Všetci vieme, že niekedy sa aj v tom najlepšom manželskom vzťahu môžu vyskytovať ťažkosti, najmä, ak sú ľudia až natoľko zaneprázdnení ako tá prekladateľka, namiesto ktorej istá krásna neznáma začala plniť časť manželských povinností.

Vynikajúci výkon účinkujúcich Denisy Dérovej, Ági Gubíkovej, Juraja Benčíka a Zsolta Déra si právom zaslúžil potlesk obecenstva, ktoré po predstavení ešte dlho spomínalo na „zložitú realitu“, ktorá

možno ani nebola až natoľko ďaleko od skutočného života.

Celý príbeh bol veľmi poučný pre každého, veď realita, ktorá vyzerala ako skutočnosť, upriamila našu pozornosť na to, že nikdy nie je neskoro, vždy existuje možnosť vrátiť sa na začiatok, prehodnotiť, a ak je to potrebné, tak aj zmeniť náš manželský vzťah.

Ďakujeme Daniele Onodiovej (dramaturgia, úprava) za nezabudnuteľný zážitok.

Júlia Marloková

A Vertigo Színház Pilis-szentkereszten

2008. április 23-án a szlovák Vertigo Színház előadásában Tatjana Kusá „A čo ja miláčik?“ című vígjátékát tekinthették meg az érdeklődők a Községi Házban.

A szerelmi háromszöveget bemutató, remek hangulatú komédia a kiváló színészi teljesítményt nyújtó művészek előadásában joggal vívta ki a közönség meglegedettségét.

S ezt mi mással is honorálhatta volna a közönség, mint a szűnni nem akaró vastappsal?

Köszönjük.

Rendező: Dér András
Szereplők: Dér Denisa
Gubík Ági
Bencsik György
Dér Zsolt
Dramaturg: Onodi Daniela

Szabóné Marlok Júlia

Régiós borverseny Piliscséven.

Ebben az évben harmadszor rendezték meg a Piliscsévi Pincefalu Egyesület tagjai a Pilisi Települések Szent Orbán-napi borversenyt. A nemes cél mely szerint borral és jókedvvel is lehet építeni kapcsolatokat, erősíteni szlovák nemzetiségünket úgy gondolom, hogy a rendezőknek teljes mértékben sikerült. Elmondható, hogy a borverseny kibővítve régióinkat a szlovák testvérközségek részvételével nemzetközivé nőtte ki magát, és így büszkén elmondhatják a szervezők, hogy két ország regionálisborversenyétrendezték meg. Tegyük hozzá, hogy tőlük megszokott magas színvonalon! Piliscsévi barátaink nemcsak bortermelésben, hanemaverseny megrendezésében és ezt követő rendezvényszervezésben is kiválóak. Természetesen az eredményt hirdető ünnepi bálon

kifejeztük elismerésünket. Falunkat ebben az évben hárman képviselték. A vegyes csapatunkat Hofmann Tamásné Gréti, Papucsek Kriszti és Urbanics Misi alkotta. A hölgyek a tavalyi tarolás után idén lehetőséget biztosítottak a csapat férfi tagjának, hogy bizonyíthasson. Misi élve a lehetőséggel szinte az egész mezőnyt legyőzve, mint az öt bora díjat kapott. Egy arany, kettő ezüst, és kettő bronzérmel nyerve csapatunk legeredményesebb tagja lett. Természetesen a hölgyeknek sem kell szégyenkezniük, hiszen ők is ezüst és bronzérmeket nyertek. Gratulálunk a szép sikerhez, és reméljük, hogy jövőre sokkal többen indulnak a borversenyen.

Végezetül felhasználva a rendezők jókívánságait, sok sikert 2009-ben.

Havelka József

Pünkösdi csoda a Pilisszentléleki Pálosi romoknál.

Hagyományokhoz híven ebben az évben is elzarándokoltunk családunk tagjaival Pilisszentlélekre a Pálosi romokhoz, hogy

misére elzarándokló hívők nevében is köszönetet mondhatok Szeifert Atyának, hogy ilyen kitartóan évtizedek óta szervezi

részt vehessünk a hajnali szentmisén. Már az oda vezető úton tapasztaltuk, hogy a misére igyekvő emberek között milyen sok fiatal iparkodik gyalog, kerékpáron vagy járművel a hajnali misére. A mise kezdetére zsúfoltságig megtöltöttük a romoknál lévő területet, és ami szembetűnő volt, hogy a hívek több mint a fele falunkból érkezett a misére. Ennek a misének különleges varázsa az amikor a pap fohászkodik az Úristenhez a szentlélek kiadásáért, a felkelő nap sugarai beragyogják a romkertet, az emberek arca a napfényben különlegesen ragyog. Tényleg elmondható, hogy a jó Isten meghalgtva a pap és a hívek könyörgését, a nap sugaraival együtt küldi a szent lelket. Ezen a hajnalon is ilyen élményben volt részünk, akik elzarándokoltunk Pilisszentlélekre. Úgy gondolom, a

a misét, köszönet illet minden embert, aki a romok környékét olyan szépre varázsolja évről, évre. A pomázi énekkar vezetésével, a hívők buzgó imája és éneke gyönyörűen szállt a pilisi hegyek bércei között. A mise végén a papi áldás után az egyházi énekek után felcsendült a Pilisi himnusz magyar és szlovák nyelven. Jó eső érzés volt látni és hallani, hogy egyre többen éneklie a Pilisi himnuszt. Hazafelé tartva többen is kérdezték, hogy hol lehet beszerezni az ének szövegét. Természetesen megígértük, hogy jövőre hozunk megfelelő mennyiségű másolatot. Úgy gondolom, hogy egy kis reklámmal, sokkal többen jönnének el imádkozni és részesülni a szentlélek kiadásában.

Havelka József

Csak ülök és mesélek

Beszélgetés Urbanics Mihály borgazdával, az idei Pilisi Szlovákok Regionális Borversenyének egyik győztesével.

A szőlőlugassal szemben ültünk és csak hallgattam, ahogy egyetlen kérdés után csendesesen elkezdett mesélni a régi időről, nagyapjáról, apjáról, gyermekes csínytevéseiről, a szentkereszti emberekről, a csőszökről, a szőlőmunkásokról, az aratásról, a földekről, mindenre és mindenre emlékezett. Jó volt békésen üldögdélni és figyelni, mint ahogy Ő tehette annak idején, kinn a szőlősben, amikor nagyapja kezdett anekdotázni.

-Miso, rólad azt mindenki tudja, hogy ismered a növényeket, köztük a gyógyító hatásúakat is és igen tiszteled a természetet, de hogyan kezdődött a bor vagy inkább a szőlő iránti szenvedélyed?

-Még olyan csepp gyermek voltam, mint Gregorko, az unokám, amikor nagyapám kivitt a szőlősbe, arra a Szentkút felé, nagyon szép szőlőskertek voltak. Amíg ők gondozták a szőlőt, addig engem a „mechovicába” bekötöttek. Nem volt ez nagy szőlős, kb. 18 sor, de

nagyon gondosan munkálták és persze nemcsak a nagyapámé, hanem a többi szőlősgazda is. Amikor aztán nagyobb lettem, nekem kellett kivinnem a vacsorát nagyapámnak, aki éjszakánként augusztustól októberig vigyázta a szőlőt a vadaktól, na azok az esték igazán maradandó élmények a számomra. A többi gazdával együtt tüzet raktak, körülülték és meséltek, érdekes dolgokról, a háborúban történekről, az életről, vidáman, békésen. Éjfél tájt persze engem küldtek, hogy járjam körül a kerteket, hát fiatal voltam még, cidriztem is eléggé. Akkoriban a fiatal srácok, 10-12 évesen sulit után, ha végeztünk a ház körüli feladatokkal, felmentünk a hegyekre, bebarangoltuk a környéket, tudtuk, hogy milyen gyümölcsösök vannak, hol, mi érik hamarabb, aztán sokszor iszkoltunk a csőszök elöl! Szépen, gazdagon művelt földek, gyümölcsösök voltak, s nekünk állatunk mindig. Nagyon nagy dolognak számított, ha kaptunk az útkaparótól- Pánczél bácsitól- 1 km hosszú kaszálót az út szélén. Nagyapámtól sokat tanultam a szőlőművelésről, aztán amikor

'61-ben meghalt, még iskolás voltam, nem foglalkoztam a szőlővel, sok munka van vele, apám dolgozni járt, így a vadak szép lassan tönkretették, pedig volt Otellónk, hutai szagos „Lopuhóvénk” és Noa vagy nova fajtájú szőlőnk. A pincénk 300 éves lehet, mondják a nénikém. Itt bújtak el háború alatt az emberek, a konyha is nálunk volt, itt főztek a katonákra. Aztán a Kocsis nagymamáék pincéjének is különleges története van, tudod itt a Fő úton, német sebesült katonák bujkáltak. Aztán a tollfosztás a Karáéknál nagyon emlékezetes maradt, mert, amíg az asszonyok tollat fosztottak és pletykáltak, énekeltek, addig a férfiak

pálinkát főztek, na itt láttam először igazi pálinkafőzést falusias módra.

-Pálinka?

-Inkább a bor!

Megtanultam, hogyan lesz szép, fényes, tiszta a bor, ugyan már nem a saját szőlőből készítem, hanem etyeki, tolcsvai, novályi chardonay, o l a s z r i z l i n g ,

rajnairizling, de mindig nagyon jó minőségű szőlő az alapanyag, sőt fekete ribizliből is kipróbáltam. Inni sosem iszom újbort, mindig a régiből választok. Régebben csak fehérbort készítettem, aztán a lányom esküvőjére kipróbáltam a vöröset. A borok mellett gyógynövény tinktúrákat is csinállok, ezek jó hatással vannak az emberi szervezetre, például most virágzik a Veronika, a hárs, de zöld dióból magas cukorszint ellen igazi gyógyszert lehet alkotni.

-Ezeket is nagyszüleidtől tanultad?

-Leginkább saját tapasztalatból jöttem rá, hogy mi mire jó, nagyon kell figyelni, nagyapám azt mondogatta, a természet megadja a választ...

-Mióta versenyezteted a boraidat?

-2006-ban indultam, akkor 5 fehérborral nyertem. Idén már hét borral indultam, kísérletezgetek, gondolok egyet, lemegyek a pincébe és összeházásítom a nedűket, megjelölöm a hordókat, a barátaim nevetnek is rajtam, hogy megboszorálom azokat. Nagyapám bora számomra nagyon savanyú volt, egy kedves pomázi barátom apja a Szamos bácsi vezetett be a borkészítés igazi rejtelmeibe, ő mutatta meg, mire kell figyelnem, megtanította, hogy mennyire fontos a hordó, hogy mikor kell lefejtani, mennyi cukrot és hogyan kell a szőlőhöz adni.

-Sokat mesélsz a nagyapádról, jelentős ember lehetett a számodra, arra tudsz időt fordítani, hogy te is ilyen hatással legyél az unokáidra?

-Nagyon jó gyermekkorom volt, és nagyapám az egyik legfontosabb ember az életemben, tudod, én egyszerű ember vagyok, de igyekszem átadni az unokáimnak, amit az őseimtől tanultam, mert amit gyermekként belém neveltek, az emberséget, az őszinteséget, az adott szó értékét, a családi béke tisztelét, arra még ma is építhetek. Próbálok átadni nekik a szlovák nyelv szeretetét, hiszen én, amerre jártam, Lengyelországtól Szlovéniáig mindenhol meg tudtam magam értetni ezzel a nyelvvel.

-p.h.-

Celoštátne stretnutie slovenskej národnostnej mládeže

Zväz Slovákov v Maďarsku (ZSM) v spolupráci s Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Maďarsku, obecnou a slovenskou samosprávou v Alkári usporiada prvé celoštátne stretnutie slovenskej národnostnej mládeže Slovenské lipky.

Slovenské lipky

Termín: 18. až 20. júla 2008

Miesto: Alkár (Mátraszentimre)

Program

18. JÚLA

Príchod a ubytovanie sa v rodinných domoch a chatách (v popoludňajších hodinách).

Spoznajme sa - večer pri táboráku.

19. JÚLA

Otvorenie stretnutia

Akí sme? - Diskusné fórum

Slovenský lipový háj - sadenie prvých lipiek

Súťažné a športové hry

Vystúpenie populárneho slovenského speváka Tomáša

Bezdedu so skupinou

20. JÚLA

Výlet na vrchol Kékeš

Odcestovanie domov

Ubytovanie, stravu a cestovné hradíme.

Prihlášky zašlite poštou alebo e-mailom:

synny@chello.hu

Adresa: Ruženka Egyedová Baráneková, 3100 Salgótarján,

Füleki út 151.

Podrobné informácie na č. t. 06 30 928 75 99.

Prihláška

Meno a priezvisko:

Adresa:

Tel.:

E-mail:

Prosím o ubytovanie

na noc 18. júla áno – nie

19. júla

áno – nie

Podpis

Výzva

Nevada v Slovenskom dome

Slávnostné odovzdanie budovy dnešného Slovenského domu (niekdajšej Klubovej knižnice), postavenej vďaka nezištnej brigádnickej práce Mlynčanov, sa konalo v r. 1968. Pred 40 rokmi, práve v tom čase, keď najlepšia beatová, resp. rocková kapela regiónu, mlynská skupina Nevada bola na vrchole svojej slávy. Slovenská samospráva v Mlynkoch oslávi toto výročie v októbri usporiadaním nostalgickej zábavy s členmi našej niekdajšej úspešnej hudobnej formácie. Prípravy na večierok plný spomienok a hudby legendárnych 60-ych rokov sú v plnom prúde. Pri tejto príležitosti by sme chceli usporiadať aj výstavku fotografií, podrobný program však spresníme neskôr. Na priaznivcov našej slovenskej samosprávy a skupiny Nevada sa obraciame s prosbou o pomoc pri zhromaždení dobových dokumentov a čo najlepšom usporiadaní tejto jedinečnej akcie.

Jozef Havelka

Felhívás!

Kedves Pilisszentkereszti kortársak (50-től 70ig) Ha hiszitek, ha nem 40 éve avattuk a Klub házat, a mai Szlovákházat. Anno 1968-ban sok-sok társadalmi munka után, egy kis csetepaté közepette birtokba vettük falunk legújabb szórakozásra alkalmas épületét. Mi tudjuk, gyerekeinknek meg mondjuk, hogy akkor Pilisszentkereszten játszott a megye legjobb rock zenekara a Pilisszentkereszti NEVADA együttes! Mivel a HÁZ és az Együttes is kerek évfordulót ünnepel, ezért a Szlovák Önkormányzat október hónapban nosztalgia bulit szervez a házba.

A találkozón szeretnénk, ha az együttes élő tagjai kicsit zenélnének, mi meg felidéznénk a régi emlékeinket a 60-as évekről. Természetesen a régi képekből kis kiállítást készítenénk, egy-egy régi kedves nótát közösen elénekelnénk, és mint 40-évvél ezelőtt kicsit buliznánk. Ennek a szervezését magamra vállalva szívesen veszek mindenfajta segítséget, főleg régi fotókat, akkori menő zeneszámot, és bármi olyat mely sokunkat emlékeztet a fiatalságunkra. Természetesen a nosztalgia buliból nem maradhatnak ki a mai fiatalok sem, ezért őket is nagy szeretettel várjuk. Mindennemű információ, vagy segítség felajánlás ügyében kérek mindenkit, hogy bátran keressen meg. A végleges forgatókönyvet szeptemberi hónapban készítjük el.

CSAPJUNK EGY JÓ BULIT! Gyertek októberben a régi Klubba, ahol nagy szeretettel várunk.

Havelka József

Szentkereszti Asszonyok!

Augusztus 15-ig tart még a főzzünk együtt játszóteret nyerevényjáték!

Nagyon sok vonalkód érkezett eddig is, de még húzzunk -vagyis főzzünk- bele!

Nem kell mást tennünk csupán Delikát 8 ételízestöt venni, annak a vonalkódját kivágni és bedobni a Gögös Boltban, a Hilda cukrászdában vagy a Védőnői szolgálat épületében kihelyezett dobozokba.

Ha mi gyűjtjük össze a lakosság arányához képest a legtöbb vonalkódot, akkor

5.000.000 forintos játszóteret építenek nekünk!

Főzzünk gyermekeinknek játszóteret!!!!

Olvasóink írták

Tisztelt Olvasó!

A Pilisszentkereszti Hírforrás 2008. januári (II.1.) számában a 12-14. oldalakon megjelent és Becságh András alpolgármester úr által jegyzett „Jelentés”-hez szeretnék pár gondolatot hozzátenni.

Előre bocsátom, hogy nagyon sokáig gondolkodtam mit írjak le abból, amit gondolok erről a jelentésről, de az eltelt idő alatt már egy kicsit megnyugodtam és úgy döntöttem, hogy megpróbálom a lehető legkevesebb indulatot és érzelmet belevinni az általam leírtakba.

A „Jelentés” az általam megvásárolt Dobogókői út 18/A szám alatt lévő ingatlant érintő megállapításaira kívánok reagálni, úgy hogy leírom rövid történetét a képviselőtestületi határozatok és az ülések jegyzőkönyvei alapján, a lehető legtárgyilagosabban. Csak megjegyezni kívánom, hogy az általam felhasznált anyagok a „Jelentés” készítőjének is a rendelkezésére állnak, illetve álltak.

A Dobogókői út 18/A szám alatt meglévő rendelő és szolgálati lakás története 2000.03.22-én a 17/2000. sz. önkormányzati határozattal kezdődött, melyben a testület határozott arról, hogy megvizsgálják, hogy egészségügyi centrummá történő átalakítása, vagy értékesítése hasznosabb a településnek. Ezt követte a 73/2000. sz. önkormányzati határozat (2000.09.27.), melyben több más ingatlannal együtt elvégezték az értékbecslést. Ugyan ezen a napon a 73/2000. sz. önkormányzatban elidegenítésre kijelölték az ingatlant. Az értékbecslést 2000.10.30-án elvégezték. Az értékbecslő megállapította az értéknövelő tényezőket (összkompozíció, piaci keresett területen fekszik, tömegközlekedési kapcsolata jó), valamint az értéket csökkentő tényezőket (85%-os állapot, felújításra szoruló építési korlátozás, lakássá történő átalakítása költséges, villanyoszlop a telken- részleges építési korlátozás). Mindezek alapján az ingatlan értékét 20.723.450 Ft-ban határozta meg. A 9/2001. sz. önkormányzati határozat (2001.02.14.) arról határozott, hogy nyilvános licitálás formájában értékesíti az ingatlant 30.000.000 Ft-os áron. Sok érdeklődő volt, de a liciten nem jelent meg senki. 2001.04.04-én tartott rendkívüli testületi ülésen a 24/2001. sz. önkormányzati határozatban arról döntöttek a képviselők, hogy az ingatlant változatlan áron meghirdetik. Ennek eredménytelenségét követően 2001.05.23-án az 52/2001. sz. önkormányzati határozatban 30.000.000 Ft, plusz az ingatlanközvetítési díjban határozták meg az eladási árat. 2001.09.12-ig nem sikerült az ingatlanértékesítése, ezért a 76/2001. sz. önkormányzati határozatban 25.000.000 Ft-ra csökkentették az árat. Ekkor jelentkezett konkrét vevő, aki bizonyos feltételekkel –szomszédos ingatlanból 5 m szélesség hozzácsatolása a rendelő telkéhez, foglaló kifizetését követően birtokba vétel, (tehát a rendelő kiköltöztetése) és a költségek önkormányzati vállalása. A vételi ajánlatot a testület 2001. 11. 28-án megtárgyalta és a 105/2001., a 106/2001., és a 107/2001. sz. határozataiban döntött arról. A vevő a vételi szándékától elállt. 2003-ig több érdeklődő is volt az ingatlanra, hivatalos vételi ajánlatot azonban nem tett senki. Szóbeli ajánlat 22.000.000 Ft-ról érkezett, de írásban ezt sem nyújtották be. 2003.01.15-én a képviselők az 1/2003. sz. önkormányzati határozatban megerősítették az eladási árat 25.000.000 Ft-ban, majd az ingatlant ismételtlen meghirdették. Ekkor jelentkeztem én vevőként először szóban, majd írásban, és tettem 22.000.000 Ft-os vételi ajánlatot a testületnek, azzal, hogy kifizetem a teljes vételárat és csak az emeleti részt veszem birtokba, a rendelő használatát ingyenesen biztosítom az önkormányzat részére az új egészségügyi központ felépítéséig. Ajánlatomról a testület 2003.05.27-én döntött és más jelentkező, illetve ajánlat hiányában a 42/2003. sz. önkormányzati határozatában elfogadta ajánlatomat. Az 52/2003.

(2003.07.28.) és a 62/2003. (2003.09.09.) sz. önkormányzati határozatokban határidő módosításokról, míg a 63/2003. sz. önkormányzati határozatban a használati mód változtatási kérelem dolgában döntött a testület. Ezen kívül még egy földhivatali hibát is korrigálni kellett az eladás előtt. Az összes költséget magamra vállaltam és én is fizettem ki. Külön szeretném hangsúlyozni, hogy semmiféle telek-egyesítésre nem került sor, így ennek költsége sem lehetett ezzel az ingatlanral kapcsolatosan. Az ingatlan eladási története röviden ennyi. A „Jelentés”-ben szereplőkkel mindenki hasonlítsa össze az itt leírtakat és döntsön saját belátása szerint.

A határozatokat a polgármesteri hivataltól kértem ki, és azt is kértem, hogy az ingatlan átminősítésével kapcsolatban nézzenek utána, hogy van-e olyan számla, amit a hivatal fizetett ki. Találtak is egy 2000 Ft-os számlát, talán egy helyszínrajzról. Ezt az INFL szorzóval

felszorozva jelenleg 2442 Ft. Mivel ezt feltehetően nekem kellett volna kifizetni, ezért 2008. 03. 10-én a helyi takarékszövetkezetben a tornaterem alapítvány számlájára 10.000 Ft-ot befizettem, elismerve tévedésemet. Remélem más is elismeri, ha téved.

Én csak kizárólag az általam megvásárolt ingatlanral foglalkoztam, mely a jelentésben csak két tétel az 55-ből, de he a többi is hasonló precizitással készült, akkor elég nagy a baj.

Végezetül, több alkalommal került szóba az én általam megvásárolt ingatlan, legutóbb például a falugyűlésen. Azt hiszem a fentiekben leírtak alapján a vételár, a vétel körülményei jól láthatók, ezért a továbbiakban ezzel már nem kívánok foglalkozni.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket:

Orosházi Géza, 2098 Pílišszentkereszt, Dobogókői út
18/A, Tel.: 06 26 347-739

TÁNCSCSOPORTUNK ÜNNEPÉRE

Nagy örömmel töltött el, amikor nemrégiben kézhez kaptam a Píliš táncgyűttes megalakulásának 30 éves évfordulójára rendezett bemutatóra szóló meghívót.

A táncgyűttes egyik alapító tagjaként nagy várakozással tekintettem az esemény elébe, már csak azért is, mert az együttes életében több mint két éven át férjemmel, Hoffner Gergellyel együtt a táncgyűttes vezetőjeként is tevékenykedtem.

Nagy nosztalgiával töltött el, amikor a Nemzetiségi Egyesület táncosai szerepeltek a színpadon, hiszen nem is olyan régen még a mi korosztályunk állt ki a nagyközönség elé a gyönyörű szlovák népdalokkal és táncokkal, nagy siker kíséretében.

Szép ünnepet láthattunk, bár emelhetne volna az ünnep fényét, ha a közönség soraiban olyan alapítókat is üdvözölhettünk volna, akik nélkül 30 évvel ezelőtt nem biztos, hogy megalakult volna a táncgyűttes: Molnár Andrásné, Szívek József, Klausz Márton, de felsorolhatnám az első táncosok nevét is, akiknek jól esett volna, ha legalább néhány szóban megemlítik „úttörő” munkájukat, amellyel elindították a táncscsoportot a siker útján.

Minden alapítótag nevében gratulálok Urbanics Lászlónak és feleségének Editnek munkájukért.

Remélem tíz év múlva a 40 éves évforduló megünneplése sem marad el, s ezen majd teljes létszámban találkozhatunk és együtt eleveníthetjük fel a sok szép közös emléket.

Hoffnerné Szabó Paula

SVÁTEK NAŠICH TAŇEČŇÍKOV

Naší taňečňíci oslavuvali 30. ročné jubileum.

Velice sem bola ráda, keď sem dostala pozvánku.

Videla sem pekní program a spomínala sem na dávné časi, keď ešče naša generácia spívala pekné slovenské pesničky a tancovala.

Gratulujem každému, aj taňečňíkom aj ich vedúcim, aj ako spoluvédúca skupini zo svojím mužom Gregorom Hoffnerom.

V meňe šeckých bývalích taňečňíkov ďakujem aj Gizele Molnárovej, Jozefovi Szívekoví a Mártonovi Klauszovi, že nám pomohali začátku.

Prajem šeckeró najlepšé tím, kerí ešče aj čil tancuju!

Paula Szabóvá Hoffnerová

Tisztelt Szerkesztőség!

Szeretném, ha közzé tennének a következő levélváltást:

Tisztelt Kevély TV!

Iskolánk- a Pílišszentkereszti Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola -szlovák munkaközössége 2008.május 26-án szlovák kulturális műsort szervezett, melyet Önök rögzítettek, és a Kevély TV műsorára tűzték.

Egyetlen kérdésre szeretnék feltétlenül választ kapni: Milyen megfontolásból vágta ki a konferálás szlovák nyelvű részét?

Hiszen ez volt az elsődleges nyelv, a magyar (kivonat) szöveg csak azok kedvéért hangzott el, akik nem tudnak szlovákul.

Kérem mielőbbi válaszukat e-mail címemre megírni szíveskedjenek.

Tisztelettel: Holczapfelné Kolozsvári Ilona
munkaközösség-vezető

Tisztelt Holczapfelné Kolozsvári Ilona

Semmilyen megfontolás és semmilyen szándék nincs a dolog mögött. Vágó munkatársunk nevében is

elnézést kérek a hibáért legközelebb jobban odafigyelünk ezekre a dolgokra.

Üdv. Major Teréz

Blatné

(19-21-ého mája Slovenská samospráva v Mlynkoch zobrała 35 detí na výlet do družobnej obce, Blatné. Po prvých nasmelych minútach sa deti rýchle spriatelili s tamojšími žiakmi a strávili spolu dva pekné dni. Výlet podporovala slovenská vláda.)

Egy meleg, keddi reggelen indultunk útnak, egy szlovákiai városkába, Blatnéba.

Az első nap csak ismerkedtünk a helyi környezettel, várat látogattunk, a helyi fiúkkal ismerkedtünk. A következő napokat az ottani iskolában töltöttük, ahol órákat látogattunk és – némi nehézséggel – beszélgettünk a diákokkal.

Délutánra is mindig szerveztek nekünk programokat. Ellátogattunk Trnavába is, ahol megtekintettük a kilátótornyot, és a sétálóutcát. A vásárlásnak még az eső sem jelentett akadályt. Nagyon tetszett a város és itt ettük a világ legfinomabb pizzáját! Ez volt az egyik legjobb kirándulás, amin valaha részt vettem! Egyszerre kirándultunk, tanultunk, szórakoztunk, ismertünk meg új embereket.

Igazán sok élménnyel gazdagodtunk ezen az utazáson.

Berkes Réka

Kolibri-találkozó Piliscséven

Hát igen! Eljött a pillanat, amire sok gyermek és szülő vágyott, megvolt az első Kolibris fellépés. Ez még ugyan csak egy főpróbának nevezhető kis szereplés volt, de nagyon vártuk, talán jobban, is mint a gyerekek. A kicsik nagyon élvezték mosolyogva vidáman táncolták végig a fellépést.

A fellépő ruhák is nagyon szépek voltak, melyeket Demjénné Glück Márta elképzelései alapján Faragó Orsolya varrónő készítette el. Csinos volt mindenki, bár a csoki-szökőkút megtette hatását és végül néhány csoki folttal lettek gazdagabbak.

Jó volt látni, ahogy fejlődtek a kicsik és hétről hétre jobban ment nekik a koreográfia, bár elég nehéz feladat ennyi szeleburdi lurkót kordában tartani a táncórán.

A szülők nevében köszönjük Salik Gyulának a nagy türelmet, amivel betanította a csemetéknek ezt a vidám koreográfiát. Nem utolsó sorban minden közreműködőnek köszönjük a segítséget, amivel hozzájárult a Kolibri Tánciskola szentkereszti működéséhez.

Mindent egybevéve jól sikerült a bemutató és alig várjuk, a következő lehetőséget, ami remélhetőleg a falunapon lesz.

(Az április 12-én megrendezett piliscsévi Kolibri találkozón életükben először léptek közönség elé legifjabb táncosink, nagylányaink pedig 1. helyezést értek el az egyesület háziversenyén. Gratulálunk lányok!)

Dohyné Mikusik Szilvia és Dohy Zsolt

„BILI KIRÁLY”

Mese a falusi legényről, aki leszállt a lóról, és ráült a bilire - így vált a falusiak szemében „Bili királlyá”

Már-már normalizálódni látszott a helyzet a Szlovák házban lévő iroda körül, amikor falunk „megmentője” úgy döntött, hogy a megválasztott polgármester távollétében médiasztár lesz, ezért a hivatalba

érkező televíziós társaságot egy igazán hozzá illő tárggyal - egy bilivel fogadta. A kamerákon keresztül büszkén mondta el a tévénezőknek, hogy az ügy számára annyit jelent, mint

vihar a biliben! Ha belegondolunk abba, hogy az elmúlt bő másfél év alatt többet tartózkodott a polgármester szobájában, mint az illetékes, várható volt, hogy előbb utóbb valakinek költöznie kell. Mivel a királynak királyi lakosztály jár, ezért vetett szemet a Szlovák Önkormányzat által már több mint tíz éve használt irodára. Az lehet, hogy a törvény, mint tulajdonosnak különböző jogokat ad, de ne felejtse el senki, hogy a jogokat a választóktól, vagyis tőlünk kapták. Mi pedig nem adtunk senkinek olyan felhatalmazást, hogy a nemzetiségünkért dolgozó önkormányzatot egyszerűen kiradják csak azért, hogy a királynak méltó irodája legyen. Talán meg kéne kérdezni azokat az embereket, akik annak idején társadalmi munkával segítették a ház, illetve a fillérekért eladott pedagógus lakás megépítését, hogy hozzájárulnak-e egy ilyen botrányos döntéshez. Számomra óriási szomorúságot és elkeseredést okozott az a képviselő testületi ülés, ahol ezt a döntést a falusi, magukat szlováknak valló képviselőkkel közösen hozták. Vajon ezek a képviselők hol voltak az elmúlt tizennyolc évben, amikor a falunkért kellett társadalmi munkát végezni. Nem emlékszem rá, hogy találkoztunk volna valahol is. Ezek a képviselők szavaznak a szlovák nemzetiségünk ellen. Nekünk kell az ország világ előtt szégyenkezniük miattuk, hát nem. Elég volt, ideje lenne, ha magukba szállnának és még időben átadnák a helyüket olyan képviselőknek, akik hajlandóak önzetlenül a falunkért

és a szlovák nemzetiségünk megőrzéséért dolgozni. Sajnos bejött a polgármesternek a választások utáni kijelentése, hogy ők teljesen másképp képzelik el falunkat. Sikerült a másfél év alatt megszüntetni a két nyelven megjelenő újságot, helyette olyat adnak ki, ami csak róluk szól, egyetlen egy cikk sem jelent meg melyben netán valaki elmondhatná véleményét a mostani önkormányzatról. Az internetes honlapunkról eltűnt a szlovák nyelvű felirat, a kábel tévén csak öntömjénezést látunk, vagy olyan személyekkel készült műsorokat, melyek teljes mértékben eltérnek az eredetileg politika-semleges helyi műsortól. Ráadásul ezért még a mi pénzünkéből fizet az önkormányzat havi 100.000 Ft + áfa összeget. Eltűntek azok az ünnepek, ahol az ember úgy érezte, hogy rólunk szólnak, nem szerepelnek gyermekeink, unokáink, időseink, helyettük számunkra ismeretlen emberek adnak elő ismeretlen stílusú előadásokat, és próbálják megmagyarázni nekünk, hogy az az üdvös, amit ők csinálnak. Még sorolhatnám, hogy mi minden olyan történik, amittől az emberek hangulata rossz - nem véletlen, hogy úton- útfélen az emberek nemtetszésüket fejezik ki.

Az pedig csak hab a tortán, hogy míg eddig a szentendrei

Munkaügyi Központ által támogatott közmunkások tartották rendben falunkat, ma már ezért is fizet a falu a saját maga által alapított kht-nak. Kérdezem én, vajon mért nem

jó a falunak, ha támogatott pénzből készül el a munka, miért van szükség egy felduzzasztott Kht-ra, miért nem fordítja az önkormányzat a pénzét hasznosabb célokra? Kíváncsi leszek, hogy erre ki ad megnyugtató választ, vagy addig költünk, amíg van, aztán jöhet a másik? Ezért azt mondom, hogy elég volt. Most már harmadszor szólítom fel a képviselő testületet, hogy mondjon le, legyen lehetőségünk újra választani egy hozzáértőbb, falunk hagyományait tisztelő képviselőket és polgármestert!

Pilisszentkereszt, 2008. április 16.

Diószegi Imre

Tanmese

A paraszt és a csacsi

Egy nap a paraszt számára beleesett a kútba. Az állat órákon át száználmasan bőgött, miközben a paraszt megpróbált rájönni mit is tehetne. Végül úgy döntött, hogy az állat már öreg és a kutat úgyis ideje már betemetni; nem éri meg kihúzni az öreg szamarat. Áthívta a szomszédait, hogy segítsenek. Mindegyik lapátot fogott és elkezdtek földet lapátolni a kútba. A szamar megértette mi történik és először rémisztően üvöltött.

Aztán, mindenki csodálatára, megnyugodott. Pár lapáttal később a paraszt lenézett a kútba. Meglepetten látta, hogy minden

lapátnyi föld után a szamar valami csodálatosat csinál. Lerázza magáról a földet és egy lépéssel feljebb mászik. Ahogy a paraszt és szomszédai tovább lapátolták a földet a számára, lerázta magáról és egyre feljebb mászott. Hamarosan mindenki ámult, ahogy a szamar átlépett a kút peremén és boldogan elsétált!

Az élet minden fajta szemetet és földet fog rád lapátolni. A kútból kimászás trükkje, hogy lerázd magadról és tegyél egy lépést. Minden probléma csak egy lehetőség a továbblépésre. Bármilyen problémából van kiút, ha nem adod fel, nem állsz meg! Rázd meg magad és lépj egyet feljebb!

Úrnapi körmenet Falunkban,

a készítők, a résztvevők, és a rendre felügyelők szemüvegén keresztül.

Falunk vallási hovatartozását legjobban a Húsvéti Feltámadási valamint az Úrnapi körmeneten tudjuk kimutatni. A két körmenet között van egy nagy különbség mely jelentősen meghatározza az emberek feladatát, felelősségét az ünnep méltó megünneplésében. Amíg a Húsvéti körmenet liturgikus

rendje közvetlenül a kezdéskor határozza meg a feladatokat, addig az Úrnapi körmenet több fázisból időben sokkal jobban elnyújtva, sok önként vállalt részből tevődik össze. Valami kortól a sátrak vázszerkezetéhez, a borításhoz, az út két oldalán elhelyezett gallyak előkészítéséhez a sátrakat készítő férfiak már szombaton délután az erdőbe mentek, hogy a faanyag vasárnap hajnalban már rendelkezésre álljon, ezt mára részben kiváltották a fém vázak. Ez idő alatt szombaton délután

a sátrakészítő asszonyok a virágokat készítették elő, hogy vasárnap ne legyen meglepetés a virágok megléte miatt. Ehhez a viszonylag zárt közösséghez tartoznak azok az emberek, akik a vasárnapi utcadíszítéshez készítik elő a fűvet és a virágszirmokat. Ezek az emberek már nem kell, hogy szorosan a sátorépítőkhöz tartozzanak. Hosszú éveken át figyelemmel kísértem a sátorépítő, a sátrakat díszítő csoportok alakulását, és a következő megállapításra jutottam. Gyerekkoromban, amikor a sátrak anyaga (gallyak, virágok) jellemzően az erdőből a virágok a rétekről kerültek begyűjtésre, a sátrakat építő családok, rokonaik, és a sátrakhoz közel lakókból szerveződtek. Ma már sokkal szélesebb a kör, hiszen a valóságban építőkön kívül

van, egy nagy kör mely anyagiakban próbál segíteni a virágok, kellékek biztosításához. Mégis az ünnep közvetlen kezdete előtt úgy tűnik, hogy vannak az építők és vannak az ünneplők. Hiszen míg az építők sietnek időre elkészülni, addig az ünneplők érdeklődve vagy csak áthaladva mennek az ünnepre. Ennek az eseménysorozatnak a harmadik szereplője a rendőrség, melynek feladata az időben bejelentett körmenet biztosítása. Elmondható, hogy a rendőrséggel hosszú évek óta kiváló az egyház és a falu kapcsolata, akikhez még kapcsolódnak falunk polgárai is. Az ő munkájuknak köszönhetjük, hogy körmenetünk előkészítését, és lebonyolítását évek óta semmisen zavarta meg. Összegezésképpen a körmeneten résztvevő falusi vagy vendégként résztvevő azt látja, hogy a sátrak milyen szépek, az utca milyen színes és hogy a Pap imádkozik és köszönetet mond a sátorépítő családoknak, és segítőknek. Pedig ha valaki közelebről megnézi, a munkálatokat egy nagyon fontos dolgot kell, hogy észrevegyen! Hála Istennek egyre több fiatal kapcsolódik be a munkákba, egyre több fiatal érzi, hogy ez küldetés és nem igényli a rivalda fényt a nyilvános elismerést. Úgy gondolom, hogy a Jó Isten áldása kétszeresen hasznosul, ha falunk fiataljai bekapcsolódnak a munkákba, és fokozatosan veszik át az elfáradt öregeinktől e szép feladatot.

HJ

